

Jeotermal su kaynağı araştırması için yapılan sondaj işinin yıllara sari iş kapsamında değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2011-GVK-42-5-255
Tarih	20.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2011-GVK-42-5-255

20/02/2012

Konu : Jeotermal su kaynağı araştırması için yapılan sondaj işinin yıllara sari iş kapsamında değerlendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile; 15.09.2010 tarihinde ... Mühendislik ve İnşaat A.Ş. ile aranızda imzalanan sözleşme gereğince anılan firmaya karşı jeotermal su kaynağı araştırması için belli bir sahada sondaj hizmeti vermeyi taahhüt ettiğiniz belirtilerek, söz konusu işin yıllara sari iş kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ile sözleşme kapsamında yapılacak ödemelerden vergi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hususlarında görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak mezkur yıl beyannamesinde gösterilir" hükmü yer almaktadır.

Bir işin bu Kanunun 42 nci maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için faaliyet konusu işin, inşaat ve onarma işi olması, işin taahhüde bağlı olarak yapılması ve birden fazla takvim yılına sirayet etmesi gerekir.

Aynı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise "İnşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarih, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarih bitim tarihi olarak kabul edilir." hükmüne yer verilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde;

"Yapım: Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihrazat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işleri" şeklinde tanımlanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden kesinti yapılacağı hükme bağlanmış olup; söz konusu oran 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 03.02.2009 tarihinden geçerli olmak üzere %3 olarak belirlenmiştir.

Talep formu ekinde yer alan 15.09.2010 tarihli "İstisna (Eser) Sözleşmesi" başlıklı sözleşmenin tetkikinden;

-İşin konusunun Aydın, Afyon, Manisa, Konya, Kütahya ve civarlarında veya işveren firmanın tespit edeceği diğer bölgelerde, mahallerini işveren firmanın tespit edeceği yerlerde karotlu jeotermal kuyu açılması işi olduğu,

-İşin bedelinin, açılacak karotlu jeotermal kuyuların derinliklerine göre belirlenen metre tül bedelleri üzerinden her kuyu için ayrı ayrı hesaplanacağı ve kuyunun eksiksiz olarak tesliminden ve kabulünden sonraki 2 hafta içinde yükleniciye ödeneceği,

-İşin süresinin, kazılması planlanan karotlu sondaj kuyularının lokasyonunun yükleniciye tesliminden itibaren; 500 metre derinliğe kadar açılacak kuyularda 30 gün, 1000 metre derinliğe kadar açılacak kuyularda 60 gün, 1500 metre derinliğe kadar açılacak kuyularda 90 gün ve 2250 metre derinliğe kadar açılacak kuyularda 130 gün olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Buna göre, karotlu jeotermal su kuyusu sondaj işlerinin yaptırılması amacıyla düzenlenen söz konusu sözleşmenin; açılacak kuyuların yerlerini, derinliklerini, miktarını, bedellerini, iş bitim tarihlerini ayrı ayrı belirleyen, genel nitelikli bir sözleşme olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, jeotermal su kaynağı araştırılmasına ilişkin sondaj işinin Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesinde tarif edilen inşaat işleriyle ilgili olarak yapılması ve süre yönünden de birden fazla yıla sirayet etmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında değerlendirilerek, bu işe ilişkin hakediş bedelleri üzerinden vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bununla birlikte, bahse konu sözleşme ile yapılan işler her ne kadar tek sözleşme ile taahhüt edilmiş olsa da açılacak her kuyu ayrı bir iş olarak kabul edilecek ve yıllara sari inşaat işi olup olmadığı hususu da açılacak her kuyu için müstakil olarak değerlendirilecektir.

Öte yandan, bahse konu sondaj işlerinin bir inşaat işinden bağımsız olarak yapılması halinde, söz konusu iş Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamındaki inşaat ve onarma işi olarak değerlendirilemeyeceğinden, bu işler nedeniyle şirketinize yapılan hakediş ödemelerinin vergi kesintisine konu edilemeyeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026